

3, 14. KATHÁS. 4, 99. VID. 53. 56. 177. 180. 231. RÍGA-TAR. 3, 480. ÇIÇ. 9, 5. TRIK. 1, 1, 96. तत्त्वणात् *gleich darauf, sofort, sogleich* JÁGÍ. 2, 14. BRÁHMAN. 3, 12. R. 1, 48, 28. 33, 4. 3, 48, 11. PANĀT. I, 347. 35, 11. 44, 14. 62, 9. 104, 19. AMAR. 83. VET. 8, 16. KATHÁS. 1, 50. VID. 335. Am Anf. eines comp. das adv. ohne Flexionszeichen: °भङ्गु Hit. I, 180. तत्त्वणोऽस्मिन् RAGH. 1, 51. VARĀH. BH. S. 34, 22. KATHÁS. 6, 165. — 2) ein best. Zeitmaass, = 120 Kshaṇa = 1/60 Lava HIOURN-THSANG I, 61. St. JULIEN umschreibt ta-t'sa-na durch तत्त्वण mit einem Fragezeichen.

तत्त्व (von तद्) n. 1) das Verhältniss wie es ist, das wahre Verhältniss. — Wesen, die wahre Natur, Wahrheit, = स्वस्व TRIK. 3, 3, 415. H. an. 2, 522. fgg. MRD. v. 9. संन्यासस्य — तत्त्वमिच्छामि वेदितुम् BHAG. 18, 1. तत्त्वित् — गुणकर्मविभागयोः 3, 28. आत्म°, ब्रह्म° ÇVETĀÇV. Up. 2, 14, 15. कार्यतत्त्वार्थविद् M. 1, 3. वेदतत्त्वार्थविद् 3, 96. 5, 42. वेदतत्त्वार्थम् 4, 92. वेदशास्त्रार्थतत्त्वज्ञ 12, 102. R. 1, 1, 16. गान्धर्वतत्त्वज्ञ 4, 11. 7, 11. HIT. 7, 20. कृततत्त्वज्ञ ARG. 4, 37. N. 19, 2. रत्नतत्त्वज्ञ KATHÁS. 24, 177. अवे-
दितुं तत्त्वम् VID. 126. तत्त्वान्वेष ÇĀK. 22. विदिततत्त्वा तच्छक्तेः PANĀT. 75, 14. तत्त्वनिष्ठता (त्राचः) H. 67. तत्त्वेन dem wahren Verhältniss entsprechend, wie es sich in Wahrheit verhält, in Wahrheit, genau: न चैनां वेद-
तत्रान्यस्तत्त्वेन MBH. 4, 279. BHAG. 9, 24. M. 7, 68. अचक्ष्व बन्धुंश्च च पतिं कुलं च तत्त्वेन DRAUP. 2, 5. N. 16, 34. R. 1, 48, 13. 3, 77, 18. तत्त्वतस्मिन् प्रोवाच तां तत्त्वतो ब्रह्मविद्याम् MUNP. Up. 1, 2, 13. कार्यो सो ऽवेक्ष्य शक्तिं च देशकालौ च तत्त्वतः M. 7, 10. 16. 154. 178. 8, 32 u. s. w. BHAG. 4, 9. MBH. 4, 234. R. 1, 18, 10. 2, 21, 16. ÇĀK. 11, 16. PRAB. 27, 11. तं चार्हं तत्त्वतो ऽन्वि-
ष्य genau, sorgfältig MĀRK. P. 21, 37. धर्मतत्त्वतः M. 8, 229. तत्त्वाधिगतशा-
स्त्रार्थं SUÇR. 1, 123, 15. In philos. Sinne Wahrheit, Realität, Grundprin-
cip, deren nach den verschiedenen Systemen eine verschiedene Anzahl
angenommen wird; = भाव, पदार्थ, धर्म, सत्त्व, वस्तु TRIK. 3, 2, 21. प्रून्यं
तत्त्वम् KAP. 1, 44. die 25 Tattva des Sāṃkhya (als Bez. der Zahl 25
SŪRĀS. 2, 17. 31) TATTVAS. 1. MBH. 12, 11840. 14, 984. पञ्चपञ्चकतत्त्वज्ञ R.
3, 53, 42. यस्यापि देवस्य (शिवस्य) गुणान्समग्रोस्तत्त्वाश्चतुर्विंशतिमाङ्कुरेके
(m.!) Als Bez. der Zahl 24 Verz. d. Oxf. H. 79, b, 24. SĀJ. zu ÇĀT. Br. 7, 3,
1, 43) HARIV. 14840. PURĀNATANTRA im ÇKDR. त्रयोविंशतितत्त्वानां गणाम्
BHĀG. P. 3, 6, 2. 4. 5 Tattva, näml. die fünf Elemente, bei den Māheçvara
COLEBR. Misc. Ess. I, 409. पृथिव्यप्तेनोवायवस्तत्त्वानि (लोकायते शास्त्रे) PRAB.
27, 19. मरुतत्त्व BHĀG. P. 3, 5, 27. 29. एकतत्त्वभ्यास JOGAS. 1, 32. वदति तत्त्व-
विदस्तत्त्वं यज्ञानमद्वयम्। ब्रह्मेति परमात्मेति भगवानिति शब्दयति BHĀG.
P. 1, 2, 11. तत्त्वज्ञान H. 311. TATTVAS. 39. Titel eines Werkes Ind. St. 2,
132. तत्त्व = परमात्मन् TRIK. 3, 3, 415. H. an. MRD. = ब्रह्मन् AK. 3, 4, 18,
117. = चेतस् DHAR. im ÇKDR. Im Vedānta wird das Wort künstlich in
तत्त्वम् dieses — du zerlegt, und durch diese Verbindung मरुवाक्य das
grosse Wort genannt, die Identität der Welt (त्वम्), des nur in Folge etner
Täuschung vielfach erscheinenden Brahman's, mit dem in Wahrheit
einheitlichen Brahman (तद्) ausgedrückt; vgl. MADHUS. in Ind. St. 1,
20, 6. Verz. d. B. H. No. 614. 621. 624. PRAB. 114, 18. fgg. und die Scho-
lien dazu. — 2) das das-Sein; so erklärt z. B. der Schol. zu ĠAIM. 1, 3,
24 अर्थस्यानिमित्तत्वात् durch अर्थस्य वाक्यार्थज्ञानस्य अतत्त्व पदार्थज्ञानमि-
त्रम् निमित्तं कार्पां यस्य तत्त्वात्; vgl. ebend. 25. — 3) der langsame Tact
AK. 1, 1, 9. TRIK. 3, 3, 415. H. 292. MRD. ein best. musikalisches Instru-

ment (वाद्यमेद) H. an. VIÇVA im ÇKDR.

तत्त्वकौमुदी (त° + कौ°) f. Monatschein der Wahrheit, oder vollst. सौ-
ख्यतत्त्व° Titel eines Commentars zu der Sāṃkhjakārikā COLEBR.
Misc. Ess. I, 233. WILSON, SĀMĀK. S. VII. Verz. d. B. H. No. 637. fg.

तत्त्वचन्द्र (त° + च°) m. der Mond der Wahrheit, Titel eines Com-
mentars zur Grammatik Prakriyākāumudī COLEBR. Misc. Ess. II, 14,
38. 41.

तत्त्वचित्तमणि (तत्त्व° + चि°) m. Titel eines philos. Werkes Verz. d.
B. H. No. 650.

तत्त्वज्ञ (त° + ज्ञ°) 1) adj. das wahre Wesen kennend; s. u. तत्त्व. — 2)
m. ein Brahman NIGH. PR.

तत्त्वता (von तत्त्व) f. Wahrheit, Realität WASSILJEW 272.

तत्त्वदर्श (त° + दर्श°) m. Wahrheit schauend, N. pr. eines der 7 Ṛshi
unter Manu Devasāvartī BHĀG. P. 8, 13, 32.

तत्त्वदर्शिन् (त° + दर्°) m. Wahrheit schauend, N. pr. eines der Söhne
des Manu Raivata HARIV. 433. eines Brahmanen 1265.

तत्त्वदीपन (त° + दी°) n. Titel eines Werkes MACK. Coll. I, 16.

तत्त्वन्यास (त° + न्यास°) m. das Auftragen der Wahrheiten, der Rea-
litäten, Bez. einer dem Vishṇu geltenden Cerimonie, bei der verschie-
dene mystische Laut- und andere Zeichen auf die verschiedenen Theile
des Körpers unter Ausrufungen und Gebeten aufgetragen werden, GAU-
TAMIJATANTRA im ÇKDR.

तत्त्वप्रकाश (त° + प्र°) m. Titel eines philosophischen Commentars
Verz. d. B. H. No. 684.

तत्त्ववोधिनी (त° + वो°) f. Wahrheit erweckend, Titel eines Commen-
tars zur Siddhāntakāumudī COLEBR. Misc. Ess. II, 13, 41.

तत्त्वभाव (त° + भाव°) m. das wahre Sein, das wahre Wesen KATHOP.
6, 13. ÇVETĀÇV. Up. 1, 10.

तत्त्ववत् (von तत्त्व) adj. im Besitze der Wahrheiten, der Realitäten
seiend MBH. 12, 11480.

तत्त्वविन्दु (त° + वि°) m. Wahrheitstropfen, Titel einer philos. Ab-
handlung COLEBR. Misc. Ess. I, 333.

तत्त्वविवेक (त° + वि°) m. Sichtung der Wahrheit, Titel eines astron.
Werkes; vollst. सिद्धांततत्त्व° COLEBR. Misc. Ess. II, 324. 352. 359. 379. 453.

दीपन Titel eines philosophischen Werkes Verz. d. B. H. No. 623.

तत्त्वसंचय (त° + सं°) m. Sammlung der Wahrheiten, Titel eines
buddh. Werkes HIOURN-THSANG I, 186 (der Titel nach dem Chin. zurück-
übersetzt).

तत्त्वसत्यशास्त्र (तत्त्व-सत्य + शास्त्र) n. Titel einer Schrift des Guṇa-
prabha, Hist. de la vie de HIOURN-THSANG 106; vgl. HIOURN-THSANG
I, 220.

तत्त्वसमास (त° + सं°) m. gedrängte Zusammenstellung der Realitä-
ten, Titel der bekannten, dem Kapila zugeschriebenen Sāṃkhjasū-
tra, TATTVAS. 1. 3.

तत्त्वार्थमूत्र (तत्त्व-अर्थ + सूत्र) n. Titel eines Ġaina-Werkes; °व्याख्या-
न MACK. Coll. I, 138.

तत्त्वपद (तद् + पद) 1) n. dessen Stelle DAÇAK. 93, 15. — 2) das Wort तद्
VEDĀNTAS. (Allah.) No. 6. — 3) m. Ficus religiosa NIGH. PR.